

Смаглюк В.*

ЗНАЧЕННЯ РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Значення туризму у світі постійно зростає, що пов'язано з вагомим впливом туристичних послуг на економіку тієї країни, яка спрямовує свою інвестиційну діяльність для розвитку цієї сфери. В економіці країн міжнародний туризм виконує ряд важливих функцій:

- 1) є джерелом валютних надходжень для країни і засіб для забезпечення зайнятості;
- 2) сприяє розгалуженості економіки, створюючи галузі, що обслуговують сфери туризму;
- 3) внаслідок зростання зайнятості в сфері туризму, зростають доходи населення і підвищується рівень добробуту нації.

За прогнозами ЮНВТО (United Nations World Tourism Organization – Всесвітня туристична організація при ООН), в XXI столітті очікується туристичний бум: кількість подорожуючих у світі до 2020 року зросте до 1,6 млрд. чоловік за рік, що означає збільшення туристичних прибутків у 2,4 рази порівняно з 2000 роком.

На конференції ЮНВТО в Ліссабоні за результатами дослідження «Tourism 2020 Vision» проголошені п'ять перспективних туристичних напрямків XXI століття [1, с.10]:

- Пригодницький туризм;
- Круїзи. Цей сектор туризму розвивається феноменально швидкими темпами. У світі будується 42 восьмипалубних круїзних теплоходи, місткістю до 6200 пасажирів.
- Екологічний туризм. Головна мета екотуризму - збереження навколишнього середовища та забезпечення мінімального згубного впливу людини на природу. Можна організовувати як тематичні пізнавальні тури для любителів екотуризму, так і тури для відпочиваючих на курортах, з відвідуванням національних заповідників.
- Культурно-пізнавальний туризм. Найбільші потоки туристів, подорожуючих з пізнавальною метою, спостерігаються в Європу, Азію та на Близькій Схід. Для невеликих груп туристів можна організовувати пізнавальні тури у вигляді одноденних екскурсій з відвідуванням пам'яток культури.
- Тематичний туризм. Цей вид туризму передбачає підвищену зацікавленість до конкретного явища, наприклад до кліматичних умов певної місцевості або тематичних парків як місць відпочинку.

В Україні є всі можливості для підвищення конкурентоспроможності даної галузі економіки на міжнародній арені за цими перспективними напрямками. Оскільки Україна має:

- багатий історичний і культурний спадок;
- сприятливі природні умови для відновлення сил в санаторно-курортних зонах;
- свою етнічну оригінальність, властиву кожній області України;

* магістр спеціальності «міжнародний бізнес» Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Григоровича Шевченка

Науковий керівник: проф. Луцишин З.О.

- вихід до Чорного та Азовських морів, найбільші річки Дніпро, Дунай та озера Світязь, Синевир, що дає нашій країні можливість створювати річкові і морські круїзи, а також туристичні походи в гори (Карпати та Кримські гори);
- міжнародні транспортні і туристичні маршрути.

Організація відпочинку на базі сільських поселень може мати надзвичайно потенційний вплив на економіку та екологію багатьох адміністративних районів України за рахунок: використання фінансових ресурсів сільського населення для будівництва; пристосування приватного житла для прийому туристів; створення нових робочих місць для селян; забезпечення туристів екологічно чистими продуктами харчування; збереження природи за рахунок зниження антропогенного тиску [3, с.42].

Популярними залишаються українські гірськолижні курорти Карпат та туристичні міста – Львів, Кам'янець-Подільський, Севастополь, Одеса, Київ. Це свідчить про те, що українці хочуть відпочивати в Україні, вони хочуть сісти в авто і увечері вже бути на місці. І це без пошуків авіаквитків, без отримання віз в консульствах, великої кількості довідок з роботи і банку, і навіть іноді без допомоги туристичних фірм.

Зараз у Карпатах велика кількість пансіонатів, баз, готелів, але багато з них далекі від ідеалу, якщо оцінювати за співвідношенням «ціна-якість». Чи почнуть українці активно відпочивати в Україні, значною мірою залежить від політики наших готелів. Якщо галузь розвиватиметься, вкладатимуться кошти в інфраструктуру і самі готелі, то ті, хто до цього відпочивали в Європі, залюбки поїдуть до рідних Карпат чи на українські води, грязі тощо.

Морське узбережжя Криму є унікальним щодо концентрації туристично розважальних, оздоровчо-поліпшуючих, освітніх і спортивних закладів, але на даний час, на жаль, ми не можемо запропонувати європейцям чудові, чисті морські пляжі на узбережжі Чорного моря.

У 2010 році Україна посіла 85 місце серед 139 країн за рейтингом туристичної конкурентоспроможності країн світу, який представила організація «Міжнародний економічний форум» [5]. Але покращити туристичні можливості країни в цілому та інфраструктури зокрема може футбольний чемпіонат Євро-2012. Завдяки футболу та медіа, які його висвітлюватимуть, рейтинги України зростуть, можливо на декілька десятків пунктів.

Отже, можна зробити висновок, що розвиток туризму в Україні суттєво впливає на такі сектори економіки, як транспорт, торгівля, зв'язок, будівництво, сільське господарство, виробництво товарів народного споживання, і є одним із перспективних напрямків структурної перебудови економіки. Розвиваючи туристичний сектор, ми підвищуємо конкурентоспроможності національної економіки в цілому.

Список використаних джерел:

1. Вітер І.І «Інтеграція України в глобальний ринок туристичних послуг»//Актуальні проблеми міжнародних відносин. Випуск 38 (Частина II), 2002
2. Дроздова Г.М. «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємства: Навч. посіб»./ -Вид 2-ге, переробл. і доп.. -К.: Центр навч. літ-ри, 2004. . – 172 с.
3. Заблоцька Р.О. «Світовий ринок послуг». Підручник 4-е видання. – К.:Знання України, 2005, - 280 с.
4. Прогноз динаміки туристичних послуг в Україні 2000–2020 рр. // www.tourism.gov.ua.
5. Щотижневе видання: «Тиждень» №10(175) від 11 березня 2011 // http://www.ukrrud-prom.com/digest/Ukranskiy_turizm_pesimstichniy_prognoz.html